

Zákon č. 395/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (veľká novela) + doplnenie zmien vyplývajúcich zo zákona č. 64/2022 Z. z.

(!! Upozornenie: nasledujúci text predstavuje **výber a zhrnutie** základných ustanovení, ktorými sa mení a dopĺňa aktuálny zákon o verejnom obstarávaní a **nenahrádza originálne znenie** noviel zverejnené v Zbierke zákonov SR, ktoré jediné predstavuje **záväzný text zákona**)

Základné míľniky:

9. 3. 2022 – účinnosť časti zákona č. 64/2022 Z. z., zvyšok od 31. 3. 2022 a 1. 1. 2023

31. 3. 2022 – generálna úprava účinnosti veľkej novely

5. 11. 2021 – činnosť čl. XI (novela zákona o ITVS – zák. č. 95/2019 Z. z.)

1.8. 2022 – povinnosť používať el. prostriedok zapísaný v zozname

1. 2. 2023 – povinnosť používať elektronickú platformu

31. 3. 2024 – povinnosť používať odborných garantov

Základné ustanovenia: § 1- § 20

§ 1

- Úprava in house – doplnené nekontrolné/neblokujúce formy súkromnej kapitálovej účasti.
- Zákazky malého rozsahu – verejné nákupy budú zo zákona vyňaté do hodnoty 10.000 eur.
- Rozširuje sa výnimka pre krmivá, a to aj pre chovné a rehabilitačné stanice a na zabezpečovanie starostlivosti o nájdené hendikepované chránené živočíchy.
- Mení sa výnimka pre učebnice, učebné texty a pracovné zošity. Zavádza sa výnimka pre zákazku s nízkou hodnotou, ktorej predmetom je tvorba a vydanie učebníc, učebných textov a pracovných zošitov alebo nákup učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktorú zadáva škola. Zároveň sa ruší doterajšia podlimitná výnimka týkajúca sa tvorby, vydania a nákupu učebníc s osobitnou personálnou pôsobnosťou.
- Dopĺňa sa výnimka pre kosenie trávnych porastov, mulčovanie, odstraňovanie náletových drevín, odstraňovanie inváznych a nepôvodných druhov alebo pasenie a s tým bezprostredne súvisiace činnosti, ak ide o služby poskytované na účely starostlivosti o chránené územie.

§ 2

- Environmentálne hľadisko – definícia a následná úprava kvót povinných pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa v § 10:
  - V.O. podľa § 7 ods. 1 písm. a) - 6% sociálne kvóty + 6% enviro kvóty
  - Ostatní V.O. a O. – 6% sociálne alebo enviro kvóty
- Dochádza k úprave definičného vymedzenia bežnej dostupnosti – vypúšťa sa definičný znak zameraný na „špecifické“ a „jedinečné“ požiadavky predmetu obstarávania.

§ 5

- Zmena finančných limitov. Dochádza k zvýšeniu hornej aj dolnej hranice pre zákazky s nízkou hodnotou:

Predmet zákazky	Predpokladaná hodnota zákazky
Tovar okrem potravín, služba obstarávané verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní	≥ 10 000 eur < 100 000 eur
Tovar okrem potravín, služba obstarávané verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. b) - e) zákona o verejnom obstarávaní	≥ 10 000 eur < 180 000 eur
Služba uvedená v prílohe č. 1 zákona	≥ 10 000 eur < 400 000 eur
Stavebné práce	≥ 10 000 eur < 300 000 eur
Potraviny	≥ 10 000 eur < finančný limit ustanovený pre nadlimitnú zákazku v platnej vyhláske v danom období

§ 6

- PHZ – jedným zo spôsobov určovania ceny porovnateľného plnenia – bude novozavedený systém sledovania vývoja cien, prístupný prostredníctvom elektronickej platformy, tento spôsob nebude ani jediným možným a ani povinne preferovaným.
- V súčasnosti existujúci zákaz delenia predmetu verejného obstarávania sa rozširuje aj na situáciu, kedy by delenie predmetu obstarávania bolo realizované s cieľom vyhnúť sa pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou novo upravenej povinnosti zverejňovať vo vestníku

výzvu na predkladanie ponúk. Úprava taktiež reflektuje rozšírenie okruhu verejných obstarávaní pri ktorých nebude možné podať námietky (ods. 16).

§ 8

- Pri „dotovaných subjektoch“ – ak podnikateľ (osoba, ktorá nie je verejným obstarávateľom ani obstarávateľom) dostane verejné finančné prostriedky od verejného obstarávateľa (viac ako 50 %), musí používať pravidlá verejného obstarávania len vtedy, ak pôjde o nadlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác, alebo o nadlimitnú zákazku na poskytnutie služieb, ktoré sú spojené s nadlimitnou zákazkou na uskutočnenie stavebných prác.

§ 10

- Zavádza sa možnosť pre VO alebo O obmedziť záujemcovi, uchádzačovi alebo skupine dodávateľov účasť vo verejnom obstarávaní, najmä ich vylúčiť alebo vylúčiť ich ponuku, ak má tento záujemca, uchádzač alebo člen skupiny dodávateľov sídlo v treťom štáte, s ktorým nemá SR alebo EÚ uzavretú medzinárodnú zmluvu zaručujúcu rovnaký a účinný prístup k verejnému obstarávaniu v tomto treťom štáte pre hospodárske subjekty so sídlom v SR. VO alebo O môže požiadať zájemcu alebo uchádzača, aby nahradil subdodávateľa alebo inú osobu, prostredníctvom ktorej preukazuje splnenie podmienok účasti, ak má subdodávateľ alebo táto iná osoba sídlo v treťom štáte, s ktorým nemá Slovenská republika alebo Európska únia uzavretú medzinárodnú zmluvu zaručujúcu rovnaký a účinný prístup k verejnému obstarávaniu v tomto treťom štáte pre hospodárske subjekty so sídlom v Slovenskej republike. Zoznam takýchto štátov bude viesť ÚVO.
- Zverejňovať sa budú súhrnné správy o zmluvách so zmluvnými cenami vyššími ako 10 000 eur (doteraz to boli zmluvné ceny vyššie ako 1 000 eur), ktoré uzavreli verejný obstarávateľ/obstarávateľ za obdobie kalendárneho polroka (doteraz to bol kalendárny štvrtrok) a na ktoré sa podľa § 1 ods. 2 až 14 nevzťahuje tento zákon, a to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka (doteraz to bolo do 30 dní po skončení kalendárneho štvrtroka).

§ 11

- Dopĺňa sa zákaz uzavrieť zmluvu s uchádzačom, ktorého konečným užívateľom výhod je vymedzený verejný funkcionár (13 druhov explicitne určených v zákone), ako aj v prípade, ak je konečným užívateľom jeho subdodávateľa verejný funkcionár.

§ 13

- Zavádza sa elektronická platforma (vytvorí sa na podklade systémov EVO a elektronického trhoviska): ako informačný systém verejnej správy, ktorý slúži na zabezpečenie zadávania zákazky na dodanie tovaru, na uskutočnenie stavebných prác a na poskytnutie služby, na evidenciu týchto zákaziek, ako aj na zabezpečenie s tým

súvisiacich činností. Správcom elektronickej platformy je (bude) Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“).

- Elektronická platforma, vrátane všetkých na nej zverejnených informácií, bude verejne prístupná aj na nej priamo neregistrovaným osobám. Prostredníctvom elektronickej platformy bude možné obstarávať aj stavebné práce. (Pozn.: podľa § 1871 ods. 3 zákona verejný obstarávateľ nie je do 31. januára 2023 povinný používať elektronicкую platformu, ak na úkony, ktoré majú byť vykonané prostredníctvom elektronickej platformy, použije elektronický prostriedok podľa § 20 zákona o verejnom obstarávaní, t. j. niektorý z certifikovaných informačných systém).

§ 15

- Za účelom zjednodušenia a optimalizovania procesov verejného obstarávania dochádza k vytvoreniu centrálnej obstarávacej organizácie Úradom vlády SR → zabezpečovanie centralizovaných činností pre verejných obstarávateľov podľa § 7 ods. 1 písm. a). Vláda stanoví nariadením zoznam nákupov – rozsah tovarov, služieb a stavebných prác, ktoré budú verejní obstarávatelia podľa predchádzajúcej vety povinní zabezpečovať prostredníctvom tejto centrálnej obstarávacej organizácie.

§ 19

- Zavádzajú sa štyri nové dôvody na odstúpenie od zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy
  - ak Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, príslušný orgán na ochranu hospodárskej súťaže iného členského štátu alebo Európska komisia uloží rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť po uzavretí danej zmluvy, rámcovej dohody alebo koncesnej zmluvy sankciu dodávateľovi, členovi skupiny dodávateľov alebo koncesionárovi, a to za porušenie zákazu dohody obmedzujúcej súťaž, ktorá spočívala v koordinácii podnikateľov v akomkoľvek verejnom obstarávaní alebo v súvislosti s akýmkoľvek verejným obstarávaním, pričom táto sankcia nebola znížená na základe príslušného programu zhovievavosti alebo na základe príslušného konania o urovnaní,
  - uzavretej s uchádzačom, ktorý na účely preukázania splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní, na účely výberu záujemcov vo verejnom obstarávaní, na účely preukázania splnenia požiadaviek na predmet zákazky, alebo na účely zloženia zábezpeky poskytol informáciu alebo doklad, ktoré sú nepravdivé alebo pozmenené tak, že nezodpovedajú skutočnosti a mali vplyv na vyhodnotenie splnenia podmienok účasti alebo požiadaviek na predmet zákazky, výber záujemcov, alebo na zabezpečenie viazanosti ponúk zábezpekou,
  - ak vo verejnom obstarávaní, ktoré predchádzalo ich uzavretiu, úrad v rozhodnutí podľa § 175 ods. 1 písm. c) zistí porušenie zákona, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania,

- ak sa v priebehu zmluvného plnenia stane konečným užívateľom dodávateľa alebo jeho subdodávateľa verejný funkcionár.

§ 20

- Od 1.8.2022 sa zavádza povinnosť pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa na elektronickú komunikáciu použiť výlučne elektronický prostriedok zapísaný v zozname elektronických prostriedkov podľa § 158a. Zoznam bude viesť ÚVO.

Nadlimitné zákazky: § 32 - § 107

§ 32

- Dochádza k legislatívnej derogácii podmienok osobného postavenia upravených v písmenách g) a h) z dôvodu ich systematického preskupenia do ustanovenia § 40 ods. 8, v rámci ktorého sú tieto podmienky osobného postavenia (zohľadňujúc úpravu čl. 57 ods. 4 smernice 2014/24/EÚ) koncipované ako fakultatívne dôvody vylúčenia.
- Pri podmienkach osobného postavenia v písm. b), c), f) – slovné spojenie „alebo v štáte sídla“ sa nahrádza „a v štáte sídla“, t.j. upresňuje sa povinnosť preukázania predmetných podmienok osobného postavenia.

§ 33

- Dopĺňa sa možnosť pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa u osoby, ktorej zdroje majú byť použité na preukázanie finančného a ekonomického postavenia hodnotiť existenciu dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 (fakultatívne dôvody).

§ 34

- Explicitne sa upravuje možnosť preukazovania technickej alebo odbornej spôsobilosti aj prostredníctvom iných dokladov ako je referencia, a to v prípadoch, ak referencia nie je z rôznych dôvodov vyhotovená (aj bez zavinenia dotknutého hospodárskeho subjektu)
- Dopĺňa sa možnosť pre verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa u osoby, ktorej kapacity majú byť použité na preukázanie technickej spôsobilosti alebo odbornej spôsobilosti hodnotiť existenciu dôvodov na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 (fakultatívne dôvody).

§ 40

- Upravuje sa povinnosť verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa zohľadniť len referencie uvedené v ponuke/žiadosti o účasť. Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ tak budú oslobodení od iniciatívneho vyhľadávania referencií namiesto uchádzača.
- Explicitne sa upravuje, že jednotlivé dôvody na vylúčenie uvedené v § 40 ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní sa uplatnia kedykoľvek počas procesu verejného obstarávania, teda nielen pri vyhodnotení splnenia podmienok účasti, ale aj napr. vo fáze pred podpisom zmluvy.
- Nová úprava fakultatívnych dôvodov vylúčenia – možno ich taktiež uplatniť kedykoľvek počas procesu verejného obstarávania:

VO/O môžu vylúčiť kedykoľvek počas verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, ak

- sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil pri plnení zákazky alebo koncesie podstatného porušenia zmluvných povinností, v dôsledku čoho verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ odstúpil od zmluvy alebo mu bola spôsobená závažná škoda alebo iná závažná ujma,
  - sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil závažného porušenia povinností v oblasti ochrany životného prostredia, sociálneho práva alebo pracovného práva podľa osobitných predpisov, za ktoré mu bola právoplatne uložená sankcia, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať,
  - sa v predchádzajúcich troch rokoch od vyhlásenia alebo preukázateľného začatia verejného obstarávania dopustil závažného porušenia profesijných povinností, ktoré dokáže verejný obstarávateľ a obstarávateľ preukázať,
  - na základe dôveryhodných informácií, bez potreby vydania predchádzajúceho rozhodnutia akýmkoľvek orgánom verejnej moci, má dôvodné podozrenie, že uchádzač alebo záujemca uzavrel s iným hospodárskym subjektom dohodu narúšajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž, a to bez ohľadu na akýkoľvek majetkový, zmluvný alebo personálny vzťah medzi týmto uchádzačom alebo záujemcom a daným hospodárskym subjektom (*tento dôvod na vylúčenie už nebude musieť byť vopred uvedený v Oznámení o vyhlásení VO*),
  - evidujú voči záujemcovi alebo uchádzačovi nedoplatky na dani, ktorej sú správcom podľa osobitného predpisu (*mierené na miestne dane*), ustanovenie § 32 ods. 1 písm. c) tým nie je dotknuté .
- Precizované pravidlá samoočistenia – uplatnenie tzv. samoočist'ovacieho mechanizmu musí byť aktívnym dialógom z obidvoch strán, uchádzač je povinný komplexne objasniť dotknuté skutočnosti a okolnosti, a to aktívnou spoluprácou s verejným obstarávateľom alebo obstarávateľom.

§ 44

- V súvislosti s posudzovaním ponúk uchádzačov s rôznymi daňovými statusmi sa vyslovene upravuje, že verejný obstarávateľ určuje a vyhodnocuje kritériá na vyhodnotenie ponúk takým spôsobom, že hľadá ponuku, ktorá je najvýhodnejšia pre neho samotného. Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka sa teda určuje a posudzuje z pohľadu VO/O.
- Dĺžka záruky už nebude figurovať medzi zakázanými kritériami na vyhodnotenie ponúk.

§ 49

- Nová úprava predloženia viacerých ponúk- verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ prihliada len na ponuku, ktorá bola predložená ako posledná.
- Zavádza sa možnosť uchádzača v ponuke/žiadosti o účasť predložiť aj kópie dokladov, vrátane kópií v elektronickej podobe (skenov). V prípade pochybností o pravosti alebo na zabezpečenie riadneho priebehu – VO/O môže požiadať o predloženie originálu alebo overenej kópie.

§ 51

- V prípade komisie na vyhodnotenie ponúk sa precizuje, že členovia komisie s právom vyhodnocovať ponuky musia mať odborné vzdelanie alebo odbornú prax umožňujúcu vyhodnotiť ponuku (členom komisie na vyhodnotenie ponúk nemusí byť výlučne len ten, kto disponuje vzdelaním alebo odbornou praxou zodpovedajúcou predmetu zákazky).
- komisia je spôsobilá prijímať závery z vyhodnotenia ponúk nadpolovičnou väčšinou členov komisie s právom vyhodnocovať ponuky.

§ 52

- S ohľadom na potreby praxe sa explicitne vymedzujú pravidlá pre otváranie ponúk v prípade, ak sa predkladajú prostredníctvom elektronickeho prostriedku. V prípade elektronickeho predkladania ponúk verejný obstarávateľ a obstarávateľ otvára ponuky ich sprístupnením v stanovenom rozsahu prostredníctvom funkcionality elektronickeho prostriedku.
- Redukuje sa rozsah zverejňovaných informácií v tomto štádiu verejného obstarávania, konkrétne sa obmedzuje zverejnenie identifikácie uchádzačov, ktorí predložili ponuku.

§ 54

- Explicitne sa vymedzuje povinnosť pred začatím elektronickej aukcie vyhodnotiť splnenie podmienok účasti a posúdiť dôvody vylúčenia podľa § 40. Cieľom úpravy je upresniť, že vyzvať na účasť v elektronickej aukcii je možné len tých uchádzačov,

ktorých ponuky boli úplne vyhodnotené, t. j. neboli vylúčení z dôvodu nesplnenia podmienok účasti resp. z iného obligatórneho dôvodu.

§ 55

- Nelimituje sa počet uchádzačov, u ktorých je verejný obstarávateľ a obstarávateľ popri úspešnom uchádzačovi povinný vyhodnotiť aj splnenie podmienok účasti alebo požiadaviek na predmet zákazky (ruší sa pravidlo „jedného alebo troch“).
- Definujú sa obsahové náležitosti informácie o vyhodnotení ponúk zasielanej dotknutým uchádzačom. Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môžu predmetnú informačnú povinnosť splniť aj prostredníctvom využitia zápisnice z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti, zápisnice z overenia splnenia požiadaviek na predmet zákazky a vyhodnotenia kritérií, a to za predpokladu, ak tieto zápisnice budú obsahovať všetky zákonom požadované informácie. Z pohľadu aplikačnej praxe rovnako prichádza do úvahy splnenie predmetnej povinnosti aj poskytnutím relevantných častí samotnej ponuky úspešného uchádzača.

§ 56

- Odstraňuje sa explicitná limitácia uchádzačov umiestnených v poradí s ktorými môže verejný obstarávateľ a obstarávateľ v prípade neposkytnutia riadnej súčinnosti na uzavretie zmluvy alebo nesplnenia osobitných zmluvných podmienok následne uzavrieť zmluvu. Zároveň navrhovaná úprava zdôrazňuje povinnosť verejného obstarávateľa a obstarávateľa pred uzavretím zmluvy s ďalším uchádzačom v poradí postupovať podľa § 55 (t. j. oznámiť „nového“ úspešného uchádzača).
- Zavádza sa možnosť pre verejného obstarávateľa a obstarávateľa pred písomným vyzvaním na uzavretie zmluvy uskutočniť s úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi rokovania o znížení navrhovanej zmluvnej ceny.

§ 58

- DNS – pri obstarávaní v rámci dynamického nákupného systému verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nie je povinný zriadiť komisiu podľa § 51.
- Využitím dynamického nákupného systému možno uzavrieť rámcovú dohodu s jedným hospodárskym subjektom najviac na šesť mesiacov.

§ 61

- V rámci DNS je otváranie ponúk neverejné, údaje z otvárania ponúk verejný obstarávateľ a obstarávateľ nezverejňuje a neposiela uchádzačom ani zápisnicu z otvárania ponúk.

§ 64

- Nová úprava vo vzťahu k plneniu informačných povinností v profile VO/O:
  - zverejňuje sa zápisnica z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti, ponuka úspešného uchádzača, ak zápisnica z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti neobsahuje informácie podľa § 55 ods. 2 písm. c), tak aj doklady predložené úspešným uchádzačom za účelom preukázania splnenia podmienok účasti a neexistencie dôvodov na vylúčenie, zápisnica z otvárania ponúk, zápisnica z vyhodnotenia ponúk, zápisnica zo zasadnutia poroty, správa podľa § 24, a to bezodkladne po uzavretí zmluvy, koncesnej zmluvy, rámcovej dohody
  - ak ide o dynamický nákupný systém, predložené ponuky, zápisnica z otvárania ponúk, zápisnica z vyhodnotenia splnenia podmienok účasti a zápisnica z vyhodnotenia ponúk sa nezverejňujú.

§ 66

- Vyprecizovanie tzv. reverzného a superreverzného postupu pri verejnej súťaži – len ak nebola použitá e-aukcia.

§ 82

- Pri PRK sa explicitne vymedzuje rozsah podmienok účasti, ktorých splnenie je potrebné vyhodnotiť - § 32 ods. 1 písm. a), b), c), e) a f). Nová úprava zároveň reflektuje potrebu flexibilne reagovať na potreby okamžite realizovať nákup v prípade špecifických situácií, ako napr. pandémie COVID-19, kedy verejný obstarávateľ a obstarávateľ nebude musieť vyhodnocovať splnenie podmienok účasti.

§ 107a

- Zavádza sa osobitný, zjednodušený režim zadávania zákaziek na sociálne a iné služby s výnimkou pátracích a bezpečnostných služieb, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 zákona.

Podlimitné zákazky: § 108 - § 115

§ 108

- V nadväznosti na zriadenie elektronickej platformy, ktorá bude povinným nástrojom pre elektronické VO podlimitných zákaziek sa zavádza, že pri podlimitných zákazkách sa postupuje elektronicky podľa pravidiel § 112 až 116, pričom je na rozhodnutí verejného obstarávateľa, či pri bežne dostupných tovaroch a službách využije

zjednodušený postup, známy dnes z elektronického trhoviska, resp. využije nový zjednodušený postup pre služby podľa prílohy č. 1 k zákonu.

§ 111a

- Zrkadlovo k úprave § 107a sa zavádza už v celom rozsahu služieb podľa prílohy č. 1 k zákonu, upraviť možnosť využiť zjednodušený režim ich obstarávania v rámci podlimitnej zákazky. Správca elektronickej platformy zabezpečí možnosť jej používania na postup zadávania zákazky podľa § 111a najneskôr do 1. októbra 2022 (§187l ods. 2).

§ 112

- Skracuje sa lehota na predkladanie ponúk (z 12 na 9 prac. dní, z 20 na 14 prac. dní) a zároveň sa koriguje „umelé“ skrátenie tejto lehoty v prípadoch, kedy do nej spadajú aj iné ako pracovné dni.

§ 113

- Verejný obstarávateľ vypracuje súťažné podklady podľa § 42 a odošle ich prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy na uverejnenie na elektronickej platforme a v profile spolu s odoslaním výzvy na predkladanie ponúk.

§ 115

- Explicitne sa vymedzuje rozsah podmienok účasti, ktorých splnenie je potrebné vyhodnotiť pri podlimitnom postupe zadávania zákazky priamym rokovacím konaním- § 32 ods. 1 písm. e) a f). Navrhovaná úprava zároveň reflektuje potrebu flexibilne reagovať na potrebu okamžitej realizácie nákupu v prípade špecifických situácií ako napr. pandémie COVID-19, kedy verejný obstarávateľ nebude musieť vyhodnocovať splnenie podmienok účasti.
- Vymedzuje sa osobitný dôvod použitia priameho rokovacieho konania v prípade, ak v priebehu zmluvného plnenia na základe zmluvy, ktorá bola výsledkom súťažného postupu zadávania podlimitnej zákazky z dôvodov na strane zmluvného dodávateľa nemožno pokračovať v realizácii zmluvného plnenia. V takomto prípade bude môcť verejný obstarávateľ pristúpiť k uzavretiu zmluvy s uchádzačom, ktorý sa v predchádzajúcom postupe zadávania zákazky umiestnil na základe kritérií na vyhodnotenie ponúk ako ďalší v poradí, avšak len za splnenia niektorej z nasledovných podmienok, a to:
  - ak platne odstúpi od pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody z dôvodu podstatného porušenia povinnosti pôvodného dodávateľa, alebo
  - ak pôvodný dodávateľ v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo zmluvnými podmienkami odstúpi od pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody, alebo

- pôvodný dodávateľ stratí v priebehu plnenia pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody schopnosť splniť zmluvný záväzok.
- Zmluvná cena nesmie prevyšovať o viac ako 20 % zmluvnú cenu pôvodného dodávateľa
- V súvislosti s novým dôvodom na použitie priameho rokovacieho konania – notifikačná povinnosť voči úradu- najneskôr päť pracovných dní pred uzavretím zmluvy predložiť úradu a zverejniť na profile odôvodnenie použitia priameho rokovacieho konania.

Zákazky s nízkou hodnotou: § 117

§ 117

- Zavádza sa povinné použitie elektronickej platformy pre verejné obstarávanie aj v zákazkách s nízkou hodnotou v prípadoch, kedy sa verejný obstarávateľ rozhodne osloviť viacero hospodárskych subjektov.
- Zároveň sa aj vymedzujú dôvody, pri splnení ktorých nie je verejný obstarávateľ povinný použiť elektronicкую platformu a taktiež nie je povinný postupovať podľa novokoncipovaných „súťažných pravidiel“. V podstate ide o dôvody, ktoré pri nadlimitných a podlimitných verejných obstarávaníach zakladajú použitie priameho rokovacieho konania.
- Upravujú sa dva postupy, v ktorých sa zasiela výzva na predloženie ponúk a aj celý postup zadávania zákazky sa uskutočňujú elektronicky:

A. PHZ nepresahuje zákonom stanovenú hranicu pre povinné zadávanie zákazky prostredníctvom elektronickej platformy (§ 117 ods. 1) :

- V takomto prípade, ak sa verejný obstarávateľ rozhodne vyzvať na predloženie ponuky **viaceré vybrané** hospodárske subjekty (priame oslovenie) **je povinný takúto výzvu uskutočniť** prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy (do 31.1.2023 prostredníctvom zvoleného elektronickeho prostriedku – od 01. 08. 2022 len prostredníctvom elektronickeho prostriedku, ktorý je evidovaný v úradom vedenom novovznikajúcom Zozname elektronickeho prostriedkov). Pri takomto oslovení viacerých hospodárskych subjektov sa celá komunikácia ako aj predkladanie ponúk sa uskutočňuje cez elektronicкую platformu/electronický prostriedok, čo vyplýva z ustanovenia § 117 ods. 2.
- Výzva sa nebude automaticky zverejňovať vo vestníku.
- V prípade, ak verejný obstarávateľ vyzve na predloženie ponuky len jeden hospodársky subjekt, nie je povinný použiť elektronicкую platformu.

B. ak je PHZ ≥ 180 000 eur – zákazka na stav. práce, ≥ 70 000 eur - zákazka na dodanie tovaru okrem potravín alebo zákazky na poskytnutie služby okrem služby uvedenej v prílohe č. 1, ≥ 260 000 eur - zákazka na poskytnutie služby uvedenej v prílohe č. 1 (§ 117 ods.5, 6):

- Verejný obstarávateľ **je povinný odoslať** na uverejnenie prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy výzvu na predkladanie ponúk **a uskutočňovať komunikáciu** v rámci zadávania zákazky s nízkou hodnotou vrátane predkladania ponúk **prostredníctvom elektronickej platformy/elektronického prostriedku**, ktorý je možné využiť do 31.01.2023 (od 01.08.2022 len taký el. prostriedok, ktorý je registrovaný v novovznikajúcom zozname el. prostriedkov, ktorý vedie úrad).
  - Výzva na predkladanie ponúk sa pri tomto postupe **zverejňuje** vo Vestníku verejného obstarávania **do 3 pracovných dní od odoslania** (čiže v takomto prípade sa oslovuje vopred neurčitá množina hospodárskych subjektov na rozdiel od postupu podľa § 117 ods. 1).
  - Definujú sa náležitosti výzvy na predkladanie ponúk.
  - Definuje sa lehota na predkladanie ponúk – nesmie byť kratšia ako
    - a) sedem pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo zákazku na poskytnutie služby,
    - b) deväť pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.
- Možnosť verejného obstarávateľa odmietnuť uzavrieť zmluvu s uchádzačom, u ktorého má na základe dôveryhodných informácií dôvodné podozrenie, že dotknutý uchádzač uzavrel v danom verejnom obstarávaní s iným hospodárskym subjektom dohodu narušajúcu alebo obmedzujúcu hospodársku súťaž. Verejný obstarávateľ tak môže uzavrieť zmluvu s nasledujúcim uchádzačom v poradí.
- Podávanie súhrnných správ – súhrnnú správu o zákazkách s nízkymi hodnotami, ktoré verejný obstarávateľ zadal za obdobie kalendárneho polroka a to priebežne počas kalendárneho polroka alebo hromadne najneskôr do 60 dní po skončení kalendárneho polroka, v ktorej pre každú takúto zákazku uvedie najmä zmluvnú cenu, predmet zákazky a identifikáciu dodávateľa.

Súťaž návrhov: § 121

§ 121

- V prípade, ak na súťaž návrhov nadväzuje zadanie zákazky na poskytnutie služby priamym rokovacím konaním podľa § 81 písm. h) alebo § 98 ods. 1 písm. i) sa doplnila možnosť stanoviť si v rámci súťaže návrhov podmienky účasti podľa § § 32 až 34.
- Doklady na ich preukázanie možno nahradiť JEDom alebo čestným vyhlásením (nejde o predbežné nahradenie ako pri § 39), verejný obstarávateľ však môže na zabezpečenie riadneho priebehu súťaže návrhov požadovať nahradené doklady.

Úrad

§ 141

- Zmeny v oblasti výberu a voľby predsedu úradu
  - úprava statusových požiadaviek: dopĺňa sa 5 ročná prax v oblasti verejného obstarávania, cudzie jazyky a preverka NBÚ „tajné“,
  - pri výbere a voľbe predsedu ÚVO dochádza k posilneniu transparentnosti výberového konania Výberová komisia (pod ÚV SR) – zástupca prezidenta, predseda alebo podpredseda Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, generálny prokurátor alebo námestník generálneho prokurátora, predseda alebo podpredseda Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, zástupca verejných obstarávateľov a zástupca obstarávateľov, zástupca mimovládnych neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti verejných financií, verejného obstarávania alebo ochrany hospodárskej súťaže, odborník v oblasti verejného obstarávania a odborník v oblasti právnej vedy,
  - vláda SR na základe odporúčania výberovej komisie navrhuje kandidáta/kandidátov z ktorých NR SR volí nadpolovičnou väčšinou predsedu ÚVO.
- Zakotvenie realizácie politiky otvorenej komunikácie s cieľom podpory verejného záujmu vo verejnom obstarávaní, ktorým je najmä hospodárne a efektívne využívanie verejných prostriedkov, čestná hospodárska súťaž a nediskriminácia vo verejnom obstarávaní.

§ 158a, § 158b

- Vzniká nový zoznam vedený úradom dostupný na webovom sídle - zoznam elektronických prostriedkov, v ktorom budú povinne registrované elektronické prostriedky používané na elektronickú komunikáciu vo verejnom obstarávaní. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ bude podľa § 20 ods. 1 povinný používať výlučne elektronickú prostriedok zapísaný v tomto zozname (od 1.8.2022).

Dohľad – procesné zmeny

§ 164

- Pri doručovaní žiadosti o nápravu sa preferuje elektronické doručenie funkcionalitou el. prostriedku (spojitosť s § 20 – dopĺňa sa požiadavka na el. systémy), pri doručovaní e-prostriedkom stačí ako podpis identifikácia/autentifikácia.
- Po novom sa verejný obstarávateľ/obstarávateľ alebo osoba podľa § 8 nebude zaoberať žiadosťou o nápravu v tej istej veci, ktorú opakovane podá ten istý žiadateľ, ak však žiadosť o nápravu podá iný žiadateľ v tej istej veci, ktorá už bola predmetom žiadosti o nápravu iného žiadateľa je verejný obstarávateľ a obstarávateľ povinný túto žiadosť o nápravu vybaviť.

§ 166

- Zavádza zákonná možnosť pre úrad vykonať preskúvanie na účely zistenia, či je dôvod na začatie formálneho procesu výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním.
- Povinnosť dožiadaných osôb (okrem Vo/O aj orgánov verejnej moci, fyzických alebo právnických osôb) poskytnúť súčinnosť – pri nesplnení pokuta do 10 000 eur.

§ 167

- Úprava súčinnosti s Protimonopolným úradom SR – súvisí s postihovaním praktík narušajúcich alebo obmedzujúcich hospd. súťaž vo VO.
- Rozhodnutia a úkony verejného obstarávateľa/obstarávateľa a ÚVO, ktoré sa týkajú dôvodu na vylúčenie podľa **§ 40 ods. 6 písm. g)** zákona o verejnom obstarávaní nezakladajú pre Protimonopolný úrad prekážku res iudicata.
- Zavádza sa možnosť preskúvania alebo výkonu dohľadu na mieste, t. j. v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8.
- Nová úprava súvisiaca s oprávnením konať v mene kontrolovaného alebo hospodárskeho subjektu v konaniach pred úradom na základe plnomocenstva, poverenia, či osobitných zákonných inštrumentov oprávňujúcich na konanie v mene iného (štatutárny orgán, prokúra, osobitné zmluvné typu podľa Občianskeho či Obchodného zákonníka).

§ 169

- Vypúšťa sa (už od 9. 3. 2022) doterajšie ustanovenie § 169 ods. 2 — vypustenie povinnej ex ante kontroly pred uzavretím zmluvy. Zostáva dobrovoľná ex ante kontrola (§ 168), kontrola pred uzavretím zmluvy podľa § 169 ods. 1 a kontrola po uzavretí zmluvy.
- Zákazky s nízkou hodnotou – pri výkone kontroly prioritou orgánu vnútornej kontroly – ÚVO len z podnetu orgánov činných v trestnom konaní, Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky, Protimonopolného úradu Slovenskej republiky a na základe plánu kontrolnej činnosti na príslušný kalendárny polrok.
- Objektívna lehota na začatie kontroly – 5 rokov od porušenia, s výnimkou verejných obstarávaní financovaných z fondov EÚ.

§ 170

- Pri skupine dodávateľov sa námietky po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk podávajú za skupinu ako celok – člen skupiny dodávateľov je oprávnený podať námietky len za predpokladu, že podáva námietky v mene všetkých členov skupiny dodávateľov – potrebné písomné poverenie nie staršie ako tri mesiace.
- Rozšírenie prípadov verejného obstarávania, v ktorých nemožno podať námietky: ak ide o zákazku na stavebné práce do 800 000 eur a všetky podlimitné zákazky na tovary a služby.
- Koncipuje sa zákaz podať zjavne nedôvodnú námietku, t. j. takú, ktorá celkom zjavne slúži na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedie k nedôvodným prietahom v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného (kaucia vid'. nižšie).
- Nová úprava doručovania námietok – kontrolovanému rovnako, ako pri žiadosti o nápravu (priorita elektronicky - § 20), na ÚVO všetky formy – listinne, v el. podobe podľa osobitného predpisu (ÚPVS), funkcionalitou elektronického prostriedku.

§ 172

- Úprava lehoty na pripísanie kaucie - najneskôr druhý pracovný deň po doručení námietok,
- Precizuje sa povinnosť skladať kauciu za každé smerovanie námietok, ak v rámci jedného podania navrhovateľ namieta z pohľadu smerovania námietok viaceru skutočností podľa § 170 ods. 3 písm. a) až g).
- Prepadnutie kaucie - 100% pri nedôvodných námietkach, 50% pri späťvzatí námietok.
- Upravuje sa pravidlo nakladania s kauciou v prípade rozhodnutí s tzv. kombinovaným výrokom. Kaucia v celej výške prepadne len v prípade, ak úrad zamietne námietky v celom rozsahu. Ak úrad námietkam vyhovie z časti, kaucia sa bude navrhovateľovi vracat' v celom rozsahu.

§ 173

- Umožňuje sa verejnému obstarávateľovi a obstarávateľovi na účely konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného predložiť úradu fotokópiu dokumentácie, ak kontrolovaný zároveň potvrdí, že fotokópia súhlasí s originálnym vyhotovením dokumentácie.
- Precizujú sa pravidlá pri prerušení konania z dôvodu nedoručenia kompletnej dokumentácie v origináli.
- Exaktne sa vymedzujú subjekty, ktoré budú oprávnené nazerat' do spisov a zároveň sa vymedzuje, ktoré dokumenty/skutočnosti nemožno v rámci nazerania do spisu sprístupniť.
- Na účely doručovania sa zavádza pravidlo, že v prípade ak má účastník konania zástupcu na celé konanie, písomnosti adresované účastníkovi konania sa doručujú iba zástupcovi.

§ 175 - 179

- Úprava osobitného režimu konania o námietkach, ak ide o stavebné práce s PHZ od 800 000 Eur do 3 000 000 Eur – námietky nebudú mať odkladný účinok na uzavretie zmluvy, vydáva sa rozhodnutie s deklaratórnym výrokom (nie konštitutívnym). S tým súvisí aj nemožnosť vydať predbežné opatrenie.
- Úpravy súvisiace s harmonizáciou pravidiel týkajúcich sa kontroly zákaziek financovaných z EŠIF. Cieľom je uplatňovať niektoré pravidlá, ktorá sa navrhujú pre programové obdobie 2021-2027 už aj v končiacom programovom období 2014-2020.
- Zmeny pri preskúmaní rozhodnutí mimo odvolacieho konania, resp. pri preskúmaní právoplatných rozhodnutí úradu. V tejto súvislosti dochádza aj k zmenám pri súdnom prieskume rozhodnutí úradu vo vzťahu k rozhodnutiam úradu vydaným v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy v prípade, ak sa vo výroku neukladá povinnosť. Prieskum takýchto rozhodnutí explicitne zákon vylučuje.

§ 180 a 181

- Zmeny v návrhoch na určenie neplatnosti zmluvy.

§ 182

- Katalóg nových správnych deliktov, napr. 5% zmluvnej ceny pri porušení zákazu deklarovaného v § 11, ako aj pri zmene zmluvy, koncesnej zmluvy alebo rámcovej dohody počas jej trvania v rozpore so zákonom.
- Vypúšťa sa sankcia zákazu účasti vo verejnom obstarávaní na obdobie troch rokov, ak došlo k odstúpeniu od zmluvy zo strany verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa z dôvodu podstatného porušenia povinností dodávateľa.

- Úprava podmienok pre upustenie od uloženia sankcie.
- Rozšírenie možnosti ukladania 50% pokuty – ak sa pokuta ukladá bez predchádzajúceho výkonu kontroly – rovnako, ak ide o uloženie pokuty inému subjektu ako verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi.
- **Rada úradu** sa ruší - dočasný charakter – od účinnosti novely bude uskutočňovať len odvolacie konanie – odvolania proti rozhodnutiam vydaným do 31. 12. 2022
  - Rada zanikne dňom nasledujúcim po dni právoplatnosti posledného rozhodnutia – úprava v rámci prechodných ustanovení,
  - Konanie o úprave/vydaní referencie prechádza na ÚVO,
  - Preskúmanie mimo odvolacieho konania prechádza na predsedu ÚVO.

Profesionalizácia § 184a - § 184p – povinne od 31.3.2024

- Pri nadlimitných a podlimitných zákazkách sa zavádza povinnosť vykonávať prostredníctvom odborného garanta - zákon definuje výnimky.
- Záonné vymedzenie činností vo verejnom obstarávaní, ktoré vykonáva garant napr.: posudzuje výnimky, dodatky, PHZ, podmienky účasti/kritériá hodnotenia ponúk, spolupracuje na vypracovaní opisu predmetu zákazky, zabezpečuje vypracovanie súťažných podkladov, vyhlasuje verejné obstarávanie, zabezpečuje komunikáciu s hospodárskymi subjektami a procesné úkony.
- Na jednu činnosť vo verejnom obstarávaní môže byť iba jeden garant – nie je vylúčená súčasnosť tretích osôb.
- Odborným garantom môže byť fyzická osoba v zamestnaneckom resp. obdobnom pomere, fyzická osoba podnikateľ alebo právnická osoba – ak minimálne jedna osoba oprávnená konať v jej mene je zapísaná v zozname odborných garantov.
- Podmienky zápisu do zoznamu odborných garantov: Bezúhonnosť – úspešné absolvovanie skúšky alebo prax vo verejnom obstarávaní v rozsahu 10 úspešne zrealizovaných verejných obstarávaní (nezapočítavajú sa zákazky s nízkou hodnotou, PRK...) v období 10 rokov- Zápis do zoznamu odborných garantov bez časového obmedzenia.
- ÚVO – skúšky, preskúšavanie, vzdelávanie.
- Zákazky s nízkou hodnotou - možnosť realizovať prostredníctvom odborného garanta alebo tzv. osoby registrovanej úradom na účely zadávania zákaziek s nízkou hodnotou.
- ÚVO bude viesť zoznam registrovaných osôb na zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou (bezúhonnosť + vykonanie skúšky).

Prechodné ustanovenia § 187h a nasl. – k úpravám účinným od 31.3.2022

- Postupy začaté do 30. marca 2022 sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. marca 2022.
- Žiadosť o nápravu a námietky, ktoré sa vzťahujú na verejné obstarávanie začaté do 30. marca 2022 sa doručujú podľa predpisov účinných do 30. marca 2022.
- V konaní začatom do 30. marca 2022 sa postupuje podľa predpisov účinných do 30. marca 2022; to neplatí pre:
  - súčinnosť podľa § 167 ods. 7, písm. b)
  - vykonanie dohľadu v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8 podľa § 167 ods. 8,
  - uplynutie lehoty podľa § 173 ods. 14,
  - konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného a pre konanie podľa § 177.
- V konaní začatom po 30. marci 2022, ktoré sa vzťahuje na verejné obstarávanie začaté do 30. marca 2022 sa postupuje podľa predpisov účinných do 30. marca 2022; to neplatí pre
  - uloženie povinnosti podľa § 166 ods. 2 a 3,
  - súčinnosť podľa § 167 ods. 7,
  - vykonanie dohľadu v priestoroch verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8 podľa § 167 ods. 8,
  - zníženie pokuty podľa § 182 ods. 9,
  - uplynutie lehoty podľa § 173 ods. 14,
  - nazeranie do spisu podľa § 173 ods. 16,
  - zastavenie konania podľa § 174 ods. 1 písm. q),
  - prepadnutie kaucie podľa § 172 ods. 5,
  - uloženie povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 176 ods. 2,
  - konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného a pre konanie podľa § 177.
- Úrad môže podľa § 166 vykonať preskúmanie postupu verejného obstarávateľa, obstarávateľa alebo osoby podľa § 8, ku ktorému došlo do 30. marca 2022.
- Za konanie, ku ktorému došlo do 30. marca 2022, je možné uložiť sankciu podľa predpisov účinných do 30. marca 2022; to neplatí pre možnosť 50% zníženia pokuty.
- Na osobu, ktorej úrad na základe predpisov účinných do 30. marca 2022 rozhodnutím uložil zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na obdobie troch rokov z dôvodov podstatného porušenia povinností a následného odstúpenia od zmluvy zo strany verejného

obstarávateľa alebo obstarávateľa sa od 31. marca 2022 hľadá ako na osobu, ktorej už uplynula doba zákazu účasti. Prebiehajúce konania o uložení zákazu účasti úrad zastaví.

Prechodné ustanovenia v § 187l

- Verejný obstarávateľ nie je do 31. januára 2023 povinný používať elektronickú platformu, ak na úkony, ktoré majú byť vykonané prostredníctvom elektronickej platformy, použije elektronický prostriedok podľa § 20.
- Keď dôjde vzájomnému technickému prepojeniu a automatickej výmene informácií medzi informačnými systémami úradu a elektronickej platformy, verejní obstarávatelia nebudú musieť plniť povinnosť zverejňovať súhrnné správy. Obdobne to bude platiť aj pre prípad prepojenia informačných systémov úradu a CRZ.

Prechodné ustanovenia v § 187o - k úpravám účinným od 9. 3. 2022

- Zastavenie prebiehajúcich konaní týkajúcich sa povinnej ex ante kontroly pri zákazkách čo i len z časti financovaných z prostriedkov Európskej únie. Konania (okrem konania podľa § 179a), v ktorých nedošlo k vydaniu rozhodnutia do 9. 3. 2022 sa zastavia.
- V prípadoch, v ktorých dôjde k zastaveniu konania, úrad vykoná kontrolu po uzavretí zmluvy. Voči rozhodnutiu vydanému v kontrole nie je možné podať opravný prostriedok a ak sa ním nebude ukladať povinnosť, nebude podliehať ani súdnemu prieskumu.